

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, fél évre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. Egy eszám ára 10 fillér.
Jószágok, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 8 koronáért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadóhivatal K.-Vásárhely az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Uj miniszter.

(P. C.) Gróf Széchenyi Gyulának Ő Felsője személye körüli miniszterre történt kinevezése által a Széll-minisztérium olyan növekedést nyert, mely csak emelhetetlennek a kabinetnek súlyát és jelentőségét. A miniszterelnök államférfiúi bölcsessége e személyiség megválasztásában is bevált. A felső személye körüli minisztériumot mindenesetre bizonyos mértékben olyan méltóságnak szokták tekinteni, melylyel semmi teher sem jár; azt képzelik, hogy ennek a miniszternek csak az a dolga, hogy a korona jóváhagyását kérjen néhány nemesség- és rendjeladományozáshoz, azután politikai ügyekkel nincs mit törődnie. Ez határozott tévedés. A király személye körüli miniszter feladatai ép oly kényesek, mint felelősséggel teljesekek. A kabinet egész politikáját, a mennyiben ez napról-napra tettekben és cselekvésekben jut kifejezésre, azt a latere miniszternek kell a miniszterelnök intenczióihoz hiven képviselnie. A kabinet fő nincs mindenkor abban a helyzetben, hogy az uralkodónak minden folyó ügyről személyesen tegyen jelentést, tehát az állandóan Bécsben az udvarnál időző miniszternek kell mint a korona és a miniszterelnök bizalmasának az ügymenetet közvetíteni. Ehhez oly személyiség szükséges, aki tökéletesen be van avatva az egész kormánypolitika szellemébe és eszméibe, de egyszersmind

az uralkodó rokonszenvének is örvend.

Gróf Széchenyi Gyula ilyen államférfi. Az ő politikai nézetei teljesen azonosak a szabadelvűséggel, melyet Széll Kálmán oly bámulatraméltó sikerrel tett politikája vezető elvévé. E mellett Széchenyi Gyula gróf olyan előkelő jellem, a ki nem szokta nézeteit elleplezni és ezért midőn a Széll-kabinetbe belépett, egész személyiségével és egész befolyásával sikra is száll a miniszterelnök eszméiért. A szálló ige: „Félelem és gáncsnélküli lovag”, teljes mértékben illik erre a gavallérra és így szellemének és jellemének előkelő adományaival méltó és hatásos módon egészíti ki a Széll-minisztériumot.

Iparosok érdeke.

— Jelentés a sepsi-szentgyörgyi kerületi (Háromszékmegyére kiterjedő) betegsegélyező pénztár 1899-ik évi működéséről. — (Folyt. és vége.)

Szükségesnek mutatkoznék, t. közgyűlés, alapszabályainknak némely pontjait módosítani, miután azonban a keresk. miniszter ur ő nagyméltósága az 1891. évi XIV. t. cikket még ez esztendőben revízió alá veszi s azt a vidéki ker. betegsegélyező pénztárak 1897. évben tartott országos kongresszusának határozatai és a központi bizottság meghallgatása és javaslata alapján fogja többé vagy kevésbé reformálni, ez alkalommal szükségtelennek látjuk alapszabályaink módosítását annyival is inkább, mert a törvény revideálása után amugy is módosítanunk kell minden bizonynyal.

Nem mulaszthatjuk el a tisztelt közgyűlés szí-

ves tudomására hozni, hogy a sepsi-szent-györgy-esikszeredai vasútvonal építő vállalkozói, Linzer Armin és Braun Gyula ellen 1897-ben tett panaszunknak még nincs semmi fogantatja. Igaz ugyan, hogy az alispáni hivatal, mint II. fokú iparhatóság 1899. április hó 6-án kelt 28096—98. sz. határozatával nevezett vállalkozókat a betegsegélyező pénztár javára fizetendő 8741 frt 94 kr összegben elmarasztalta, azonban a határozat ellen úgy a vállalkozók, mint pénztárunk felebbezett a nagyméltóságu keresk. miniszter urhoz, honnan még ezideig semminemű végzést nem kaptunk. Reméljük és hisszük, hogy a miniszter ur ő nagyméltósága teljesen részrehajlatlanul fog dönteni ebben a rég megoldásra váró kérdésben.

Az 1899. évi pénztári és statisztikai adatainkból tájékoztatásul a következőkben van szerencsénk beszámolni:

Az 1899-ik év elején taglétszámunk 1258 egyéntől állott, az év folyamán belépett 1552, kilépett 1539 és meghalt 1^a egyén s így december 31-iki tagállományul 1261 személy maradt, 3-al több a megelőző évinél.

Tápdíjban és kórházi ellátásban részesítettett 243 tag 287 esetben; tápdíj fizettetett 2243 napra és kórházi ápolási díj 3575 napra.

Nem keresetképtelen betegedés 791 esetben fordult elő.

Családtagokat 93 esetben gyógykezeltünk, kik közül egy fiú 2 és egy leány 6 napon ragályos betegség miatt kórházban ápoltatott.

A múlt évben megbetegedett tagjai után a pénztár gyógykezelés és segélyezésre kifizetett: Orvosok fizetésére 913 frt, bábadijakra 18 frtot, gyógyszerre és gyógyászati eszközökre a megtérített és megtérítendő gyógyszerek árai, valamint a gyógyszereszek engedménye levonása után fennmaradó 1015 frt 28 krt, kórházi ápolási díjakra 1733 frt 40 krt, táppénzekre 933 frt 02 krt, gyermekágyi segélyekre 31 frt 8 krt, temetési segélyekre 140 frtot, összesen 4783 frt 78 kr.

T Á R C Z A.

A férj nyugalma.

— Három monolog. —

Mondja: Egy asszony.

(Gitta, egy asszony, a ki inkább szép, mint fiatal, inkább elegáns, mint kedves: lámpafénynél várja urát. Izgatottan, diadalmasan égő arccsal, nevető szemekkel, rózsával a hajában, félfékvésben nyugszik az ottomán és a kezében tartott nyitott regényből — nem olvas.)

Andor szerelmet vallott. Szavai nem leptek meg, vakmerősége igen... Tudtam, hogy szeret; nem hittem, hogy ezt megmerje mondani. Arról hogy szeret, nem tehetek; arra, hogy nyilatkozzék, nem kapott tőlem bátorítást. . . . Jó fiú, csinos, művelt és gavallér, de örült, valósággal örült, ha hitte, hogy meg fogom hallgatni. . . . Nagyon elnéző vagyok iránta, ha inkább örültnek, mint arcátlanának hiszem. Igen kiméletes voltam, hogy csak szeme közé nevettem. Helyzetemben ez volt a legjobb. . . . A szegény bolond elképett. „Ön megölt engem” mondá és távozott. . . . Oly őszinte levertnek látszott és annyira sápadt volt, hogy szinte megsajnáltam. . . . „Ön megölt engem”. Azt hiszem, valamennyi felült udvarló ezekkel a szavakkal kezd visszavonulni. . . . Tragikus szavak! Csak az bon-

nuk a hiba, hogy sem el nem hiszik, sem meg nem tartják. . . . Az ilyen kudarcot vallott vallókat legalább is háromszor kell egymásután így megölni, hogy megszűnjenek — nem: élni, de örült reményükben bizni. . . . Eddig minden jól ment. Andor ur, egyelőre, meg van ölvé. . . . Ez a dolog, kettőnkre nézve, most el van intézve. De hát a harmadik fél? . . . A férjem! . . . Megmondjam-e neki, hogy mi történt? . . . Ha szólok; ki tudja, mi történik? Mindenesetre tőnkre tesztem férjem nyugalma. . . . És miért? Egy semmiért! Mert hiszen semmi sem történt. . . . Egy bolond ember bolondot beszélt. . . . Ez az egész. . . . azonban a bolond el van hallgattatva. . . . Miért áldoznám fel egy józan ember nyugalma egy elnémitott bolondért? . . . Hallgatók.

II

(Gitta pirosba, fehérbe játszó arccsal, idegesen felindulva, erős megrázkodástól könnyes szemmel, reszkető ajakkal, hajában egy rózsával, mely leesőben van. Az ablakfüggöny mögé húzódva — attól, fél, hogy férje épp e pillanatban talál belépni és felindulva látná őt.)

Andor megcsókolt. . . . kiutasítottam. . . . És most sirok, a szégyen miatt és reszketek a veszélytől, a miben forogtam. . . . Ah milyen durva, erőszakos, vad ember a férfi, mikor széttépi az illendőség korlátját. . . . Ugy ölelt meg, mintha megfojtana, úgy csókolt meg, mintha megmarni akarna. . . . Reszketek a harag és megalázástól.

A legborzattóbb az, hogy én miattam fejlődött a dolog idáig. . . . Nem kellett volna hallgatnom a multkor. Megkellett volna mondani férjemnek, hogy milyen barátot bírok Andorban. Most nem lennék így megalázva, most nem lenne olyan kínos a vallomás. . . . Férjem azt fogja tenni, mit megtesz minden férj, ha feleségét megsértik: megverekszik a szemtelennel, boszut áll feleségéért. Az arcátlan lakolni fog. . . . Igen, hátha — nem. Hátha megmenekül, férjemet pedig haza hozzák — véresen, talán ennél is rosszabbul. . . . Mit tegyek? Azért a kilátásért, hogy meg leszek boszulva koczakztassam a férjem életét? Avagy hallgassak és titkoljam szégyenem? A férjem élete, vagy a boszu? Megsértett nő vagyok, ki elégtételt követel. . . . Oh, de feleség is vagyok, ki rebeg férjeért! . . . hiszen, hogy a feleség a — nőt elhallgattatja. . . . Nem tudom, más asszony mit tenne helyzetemben. . . . de én. . . . én hallgatni fogok.

III.

(Gitta halaványan, tört tekintettel, bomladozó hajzattal, összekulcsolt kézzel áll a szoba közepén, lába előtt egy eltaposott rózsza.)

Isten! Ólj meg, vagy vedd el eszem, hogy ne tudjak emlékezni. . . . A pokol lángja nem lehet égetőbb, mint az a gondolat, hogy mi voltam és mivé lettem? . . . Meghalni! Igen. . . . ez könnyebb, mint nem emlékezni. . . . A becsülettel olvész az életnek minden értéke. . . . De meghalni is nehéz

1899. évi 1456 átlagos taglétszámot véve alapul egy tag gyógykezelése és segélyezése 3 forint 29 krajczárjába került a pénztárnak az 1898. évi 3 forint 37 krajczárral szemben.

Pénztári számadásunk 11903 frt 26 kr végösszeget tüntet fel, 630 frt 08 krral több az előző évinél, mely összeg részben a tagdíjak, részben a biztosítéki letétek és a cheque-forgalomnál látható emelkedésekből ered.

Kiadás tételeink kisebb eltérésekkel azonosak az 1898. évvel, a tisztviselők fizetésénél látható emelkedés magyarázatául megemlítjük, hogy a naponkint szaporodó munkahalmaz miatt 1899. évi május elsejétől titkári állást szerveztünk s eddig ellenőrként alkalmaztuk az állás betöltésénél s 20 forint havi fizetéssel Janesó István urat választottuk ellenőrré.

A Háromszéki-Takarékpénztárnál elhelyeztünk 500 frtot, megalakulásunk óta első eset, hogy valamit megtakaríthattunk. Ezen összeget a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur által rendeleti uton szabályozott tartalékalapra terveztük fordítani.

Vagyonmérlegünk tanúsítása szerint vagyon-egyenlegünk 2430 frt 62 kr, mely összeg 900 frt 12 kr hiányával fedezi a tartalékalapot; hogy hiánylatunk ekkora emelkedést tüntet fel, oka részben az, hogy az 1894. és 1895. évekről megítélt büntetéspénzekből és járulékkövetelésekből az 1898. évi vagyonmérlegünk vagyon-oldalán több mint 400 forint szerepelt, mely összegeknek nagyobb részét, részben behajthatatlanság, részben elévülés folytán az I-ső foku iparhatóság törölni határozott.

Ezek után kérjük a tisztelt közgyűlést, hogy e jelentésünket s az előterjesztett számadásokat felügyelő bizottság jelentése alapján tudomásul venni s az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság részére is a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Sepsi-Szent-György, 1900. márczius 20.

Az igazgatóság.

Színház.

Deréki Antalnak egy 1 felvonásos vig operette-je a „Czigányvér“ került szombaton, márcz. 31-én előadásra. A tanácsház nagyterme ezuttal egy félig telt házat mutatott. Ugy látszik, közönségünk a jelekből ítélve, hova tovább, mind jobban kezd belemelegedni s gyakrabban látogatja az előadásokat. Elragadó volt Szabolesi Jozefin (Mirza), kinek ugy szép, csengő hangjában, mint kellemes játékában volt alkalmunk gyönyörködni, Fekete Béla (Don Radames de Gonzalgó) szerepét pompásan oldotta meg, Nagy Pista (Carló, czigányfiu) szép hangjával remekelt. Ezt megelőzte a „Kölesönként feleség“ mulattató bohózat 2 felvonásban, melyben Fekete Béla, Szabolesi Jozefin, Szabolesi Emil, Kacsokovits Ödön tündek ki.

becstelenül... Ha megölném magamat, meg kellene irnom férjemnek, hogy mi üzött a halálba... De vajjon kiengesztelném-e őt halálommal?... Nem fordulna-e el megvetéssel a terítőtől, melyen az ő gyalázata fekszik? Nem fognak-e majd eltemetni siratlanul? Érzem, nemesak becstelenné, gyávává is lettem... Élni fogok, élni bűnöm s gyalázatom szörnyű tudatával. És vele élni, vele, akinek becsületes fejét szégyennel betörtem, akit alávalóan megcsaltam — egy hozzám méltó, hitvány szeretővel... Mennyire szeretett, mennyire becsült és mennyire bizó én gyanutlan volt irántam... Oh nagyon is gyanutlan.

Más fáj félteni feleségét, ő nem féltett soha... De hát miért is nem féltett? Hogyan tudta olyan nyugodtan nézni, hogy az az ember körülöttem volt mindig... Neki tudnia kellett, hogy mit jelent ez midőn egy férfi árnyékként követ egy asszonyt. Neki észre kellett volna venni, hogy ez az Andor veszedelmes ember. Neki el kellett volna távolítani... Nem. Ő ezt nem tette. Egész nyugodtan nézte, mint kísérté nejét egy férfi... De szabad-e egy férjnek nyugodtnak lenni, mikor feleségét veszélyek környezik? Én vétkeztem, igen de ő is nagyot, igen nagyot hibázott... Oh mert az ő vak, közömbös nyugalma volt ez, a mi mellett így kellett vesznem... az én nyugalma az övé miatt van oda örökre. Igen ő az oka, ő, hogy az így esett meg...

Gasparone.

A következő nap, vasárnap Csiky Gergelynek a „Szökött asszony“ című egyetlen énekes népsziműve adatott szintén félig telt ház előtt. Szabolesi Jozefin (Klára) főszerepét pompásan oldotta meg. Fekete Béla (Kapor István, zsugori), Szabolesi Emil (Boglár Bálint), Dunay (borbély) adták jelét kiváló tehetségüknek.

Hétfőn, a mi kedves primadonnánknak Szabolesi Jozefinnak volt a jutalomjátéka. Előadásra került az „Ingyenélők“ cz. énekes népszimű. E valóban kitűnő és az életből merített mulatságos népsziművet igazán élvezettel néztük végig s alig tudtuk beérni Szabolesi Jozefin (Kiss sárka) szép, kedves hangjával, aki ez előadáson ugyancsak remekelt. Énekszámait többször kellett ismételnie, miért a közönség is elég hálásan zajos óvázóiban adott kifejezést a színésznő iránt táplált szeretetének. Nem különben nagy hatást értek el a csengő dalkör tagjai is, kik ugy játékokkal, mint énekekkel vonták magukra közönség figyelmét s többször kellett az étlapot újra énekelniük. Felemlítendő még Nagy Pista, Kacsokovits, Csete Lajos, Keresztes Amália, kik mind ügyesen megállották helyüket.

Kedden a „Nagyzás hóbertja“ című énekes vigjáték adatott. A jelenlevő kevés közönség tudomást szerezhetett magának a nőkörtességről és a mostanság oly igen lábrakapott nagyzási hóberttről, melyet Szabolesiné (Krisztina) adott elő ügyesen és tapintatosan. Kitűnően alakította Dunay (Szilankényi br.) szerepét. Valamint Fekete Béla, Szabolesi Jozefin, Kacsokovits Ödön, Csete Lajos, Keresztes Amália, jó alakításukkal és játékokkal tündek ki.

Irodalom.

A Dedek-féle Szentek Életéből megjelent a 6., 7. és 8. füzet. Ismételten volt alkalmunk e jeles művet a t. közönség figyelmébe ajánlani. Most, midőn az újabb három füzet fekszik előttünk, jól eső elölgütséggel kell jelentenünk, hogy a vállalat a legvérmesebb reményeknek is megfelel. Illusztrációi kivált a füzetek elejét díszítő teljes képek, valósággal művészi reprodukciók. A képek megválasztását különösen ki kell emelnünk, mert azokban bizonyos következetességet látunk. Nem csupán a vallásos érzés, hanem a műélvezet is kellő kielégítést talál bennök. Ha a vállalat ily módon folytatja a megválasztást, akkor a Dede-féle Szentek Élete, a mellett, hogy az épületes irodalom kiváló alkotása a régi és modern festők legkitűnőbb műremekeinek gyűjteménye, valósággal az egyházi művészettörténelem segédkönyve műpártolók szalon-asztalának díszé lesz. A 6-ik füzetben Berettini sz. Martina című képet látjuk, mely a vallásos ihletet örökíti meg. A 7-ik füzet a realiztikusabb irányu Fr. S. Piombo sz. Agatháját, a 8-ik az oltárképek nagy mesterének, Sancheznek képét szervita-rend alapítóit mutatja be. Kiemelendő még a 6-ik füzetben a Szalézi sz. Ferenczet, Nolaszkói sz. Péter és sz. Briggittát ábrázoló modern képek. A 7-ik füzetben sz. Balázs, Korsini sz. András, Jeruzsálemi sz. Veronika és a Japáni vértanúk ábrázolásai, míg a 8-ik füzetben sz. Skolasztika és sz. Benedek társalgását feltűntető kép, meg sz. Apollonia klasszikus feje köti le figyelmünket. Elismeréssel kell adoznunk annak a bájos képeknek, melyet a 6-ik füzet részére jeles illusztrátorunk Cserna Károly rajzolt meg s mely február havának jelképes magyarázatát képezi. Tudjuk, hogy a kath. egyház február havát a fájdalmas Szűznek szentelte. Ezt a gondolatot jeleníti meg Cserna rajza. A szenvedés virágai, a lotusz, kaktusz és bogános által alkotott keretben a keresztfa tövében térdel a fájdalomtól megtört Istenanya; a keret felső mezéjében pedig fiának holttestemét tartja ölében. Az első kép a szerető a másik a gondosanyát tünteti fel.

Ujdonságok.

— Fogyasztási adó jutalék. Ritkán van alkalmunk valami olyan dologról referálni, hogy városunkat az államkincstár valami hathatósabb segélyben részesítendő, de végre van egy alkalom, hogy az állam atyai jó indulatáról a legnagyobb hálával emlékezzünk meg. A fogyasztási adókról szóló 1899.

évi VI. t.-cz. 4. §-a ugyanis azt rendeli, hogy a mely város kitudja mutatni, hogy valamely évben fogyasztási adók után kevesebb jövedelmet élvezett, mint az 1895., 1896. és 1897. év valamelyikében, a mutakozó különbséghez képest az államkincstár megfelelő segélyben részesíti a várost. A törvény ezen kedvezményére hivatkozva a város, minthogy a kérdéses években tényleg nagy jövedelem eszkénese volt, benyújtotta a segély iránti kérését, sámbár ezen kérvény a törvényben megírt határidő után adatott be, a pénzügyminiszter ur ettől eltökélte, megállapította a város igényjogosultságát s az 1899. évre segélyképen 16236 korona 10 fillért utalványozott ki, mely összeg még márcz. 31-én kiadatott a város polgármesterének s ezen felül a miniszter ur az 1900. évre is elismerte a város igényjogosultságát. Ezen összeg a város 10,000 frtnyi régebbi fogyasztási adótartozásának törlesztésére fordítottatott s így szerencsésen elintéztetett ezen ügy s végleg megszűnt annak szüksége, hogy ezen tartozás fedezésére a városi törzsvagyonból nyújtassék fedezet. Az igaz, hogy segély ezimen S.-Szt-György város 21592 koronát kapott, de ez nem ok arra, hogy mi irigykedéssel nézzünk a testvér városra, melynek egy polgára nem régebben nagy megelégedéssel írta, hogy Kézdi-Vásárhely város tanácsa elmulasztván a segély iránti kérvényt benyújtani az 1899. évre nem kapott semmit. Midőn mi ezen dolgokról megemlékezzünk, igazi örömmel kell elismerésünket és hálánkat kifejeznünk azon méltányos eljárás fellett, melylyel a pénzügyminiszter ur városunk iránt ezen ügyben tanúsított. Megelégedéssel látjuk, hogy azok a szép jelszavak, „jog, törvény és igazság“, melyet a miniszterelnök ur írt zászlójára, nem csak hatásos frázisok, hanem a mostani kormányrendszer irányelvei is.

— Az Emke a kézdívásárhelyi polgári leányiskolaért. Folyó hó 2-én a Kézdivásárhelyi Jótékony Nőegylet, a polgári leányiskola ügyében, a következő értesítést kapta az Emkétől:

Kézdivásárhelyi jótékony nőegylet Nagydíjdemű Elnökségének

Kézdi-Vásárhely.

Folyó évi február hó 8-án 42. szám alatt szívet beadványára van szerencsénk tisztelettel értesíteni hogy igazgató választmányunk f. hó 12-én tartott ülése 32. jegyzőkönyvi szám alatt foglalkozott a kézdívásárhelyi polgári leányiskola kérdésével s a maga részéről is kimondta, hogy az intézet államsegélylyel ellátását, vagy államosítását a kir. vallás-és közoktatásügyi miniszter urnál hathatósan pártfogolni fogja. Közvetlenül anyagi segélyt azonban az egyesület azért nem adhat, mert egy oly tiszta magyar helyen a jelzett célra az Alapszabályok nem engedik meg, lévén az egyesület hivatása a kulturális támogatással elsősorban nemzetileg exponált vidékeken segíteni a küzdő magyarságon. Készséggel előmozditanók azonban az intézet vagy tanári kar könyvtárának gyarapítását, ha eziránt a már meglevő könyvek jegyzékével megfelelő kérés jőne be.

Kolozsvárt, 1900. márczius hó 28-án.

Hazafias tisztelettel:

Gr. Bély Ákos,

elnök.

Balogh Károly,

jegyző.

Mint ez értesítésből látható, polgári leányiskolánkat az Emke, városunk földrajzi helyzeténél fogva nemesak tanügyi, de nemzeti szempontból is a legnagyobb jóindulattal támogatja. Az Emke erkölcsi támogatásának nagy fontosságot kell tulajdonítanunk akkor, midőn polgári leányiskolánk államosításának elősegítésével nemzeti erőnk fejlesztésén és fajunk szellemi fölényének emelésén fáradozunk. De nem kerülheti el figyelmünket az iskola könyvtárának kilátásba helyezett gyarapítása sem. Őszinten örvendünk, hogy az Emkét, ezt a hatalmas kulturális tényezőt is, a polgári leányiskolaért küzdők sorában látjuk.

— Megerősített szabályrendeletek. Kézdi-Vásárhely város képviselő testülete néhány évvel ezelőtt több szabályrendeletet alkotott, melyeknek nagyrészt a kormány jóváhagyta, azonban a bérkoesi iparról és a vásárrendtartásról szóló szabályrendeleteket, minthogy azoknál a képviselő és a kormány között nézeteltérések merültek fel, átdolgozás végett többször visszaküldötte. A képviselő azonban

a maga törvényes autonómikus jogait nem adta fel s mindig csak az eredeti szövegében terjesztette vissza a szab. rendeleteket, míg végre a miniszter ur belátva a város igazait, mindkét szabályrendeletet a képviselőlet által kívánt alakban megerősítette. Mindkét szab. rendelet fontos reformokat foglal magában, de különösen a vásárrendtartásban foglaltatik azon nevezetes intézkedés, hogy sertés levelek átiratásáért amint ezen év elejétől kezdve gyakoroltatott, 10 kr fizetendő. Eddig ezen díjszedés csak az egész megyében fennálló gyakorlat alapján történt s éppen azért állandó panasz tárgyát képező, most pedig már egész törvényes alapot nyert. A másik intézkedés az, hogy a vásár kezdete nyári hónapokban reggel 7 óra. Ebből önként foly, hogy reggel 7 óra előtt senkinek sem eladni sem venni nem szabad a piacon s így a kofáknak sem, mi által be van vágva az utja azon visszaélésnek, hogy a kofák hajnalban felszednek minden élelmi cikket s a közönségnek csak az jut, a mit a kofák meg nem vehetnek. Ezen körülmény évek során temérdek panaszra adott okot s a városi tanács sokszor megkísérelte a dolgon segíteni, de mind ez ideig nem lehetett. Most már meg van a törvényes intézkedés s ha azt a rendőrség elég erélyvel hajtja végre a közönség egy nagy kellemetlenségtől lesz megkímélve. A bérkocsi iparról szóló szab. rendelet egyik fontos intézkedése, hogy jövőre a vasút indulása előtt a piacon bérkocsik kötelesek állani, mi az utazó közönségre nézve nagy könnyebbség leendő továbbá a vasúti állomásig és vissza a személyszállítás nem 60 fillér lesz, mint eddig volt, hanem csak 40 fillér. Ennél, többet követelni nem szabad.

— **Két új doktor.** Városunk két jeles tehetségű szülöttje nyerte el mult szombaton a doktori címet. Török Andor ügyvédjelölt, társas körünk és közügyeink e lelkes ifju munkása Budapest, Ifj. Gyöngyösi István, a kir. törvényszék kitűnő joggyakornoka pedig Kolozsvárott a szokott ünneplések között fölavattattak a jogtudományok tudoraivá. Öszintén gratulálunk mindkettőjüknek!

— **A kézdi-vásárhely—berezki vasut.** A brassó—háromszéki h. é. vasut részvénytársaság kérésére—kereskedelmiügyi miniszter a kézdi-vásárhely—berezki tervezett vasut közigazgatási bejárást elrendelte. A tárgyalást a következő sorrendben tartják meg: április hó 19-én d. e. 9 órakor Kézdi-Vásárhely város tanácstermében: Kézdi-Vásárhely, K.-Szentlélek, K.-Pályán, Bélafalva, Eszternek, Oroszfalu és Csomortán községekkel. Április hó 20-án d. e. 9 órakor Bereczkben a község házában: Kézdi-Almás, Lembény és Bereczk községekkel.

— **Jegyzőválasztás.** Az 1893 év óta helyettesítés útján betöltve lévő zabolai jegyzői állás végre márczius hó 29-én végleg betöltött, mely alkalommal egyhangulag az eddigi helyettes, Both György választott meg.

— **Jutalomjáték.** A városunkban működő szintársulat derék igazgatója: Fekete Béla, ki a társulatnak itt tartózkodása alatt oly sok derült és kellemes perezeket szerzett közönségünknek f. hó 7-én, azaz szombaton fogja megtartani jutalomjátékát, mely alkalommal előfog adatni a „Bolondok háza” című bohózat. Értéslésünk szerint e kitűnő bohózatban Fekete Béla igazgatónak egy nagyszabású és kedvenc szerepe van, mely előre is elég garanciát nyújt az előadás sikeréhez. Mi is ajánljuk a közönség figyelmébe e jutalomjátékot.

— **Iszonyu halállal** mult ki e világból a napokban nyugtázi Könczei László, vasúti állomási előjáró Aradmegyében. A mint föl akart lépni egy vasuti kocsi lépcsőjére, lába megcsuszott s oly szerencsétlenül esett az épen induló félben lévő vonat kereké alá, hogy azok egészen elválasztották fejét törzstől. Nagy részvét között temették el a szerencsétlen véget ért, derék állomási előjárót, kit városunk s vidékén is számos előkelő rokona gyászol.

— **Öngyilkosság.** Lembényi Molnár Jakab József néhány nappal ezelőtt lakházából eltűnt s hosszabb keresés után f. hó 3-án találták meg a Feketeügyben meghalva, tettét valószínűleg életúnságból tette.

— **Tüzesetek.** Vasárnap este Albisban, 3 esür és 2 istálló lett a lángok martalékává, a benők volt takarmánnyal együtt. Az egyik istállóban ottégett 2 ló is. Emberélet is eset áldozatul. Az öreg Baricz Mózes bement az égő istállóban 2 lóva

kimentésére. Nem sikerült. Az égő padlás rázuhant maga alá temette s bár fia, — súlyos égési sebek árán, kimentette valahogy, másnap estére a szegény öreg iszonyu kinok közt meghalt. — Szentléleki Tompos Ignáczné esüre f. hó 3-án meggyült és teljesen leégett.

Közgazdaság.

Szükséges-e a réteket trágyázni?

A mióta a takarmány-félék termesztése a szántóföldön nagyobb arányokat öltött, a rét valósággal mostoha gyermekké lett a gazdának; elvesztették a rétek azon jelentőséget, melylyel a régiebb időkben bírtak s bekövetkezett az u. n. rétnélküli gazdálkodás korszaka. Ogy helyesen van-e ez így, vagy helytelenül, azt nem szükséges sokáig kutatnunk, mert hazai gazdaságunknak számos példája tesz bizonyosságot arról a káros következményekről, melyek a rétfeltörésének következményei. A rablógazdálkodás legeklatánsabb esetei tárulnak szemünk elé igen sok vidéken és főképp azért, mert a szűk takarmány-neműek mikénti termeléséhez szükséges szakismertet azok el tartásánál figyelembe veendő szabályok tudását a legtöbb gazda nélkülözi. Nem ritkán találkozunk azután oly gazdákkal, kik belátván ezen állapotnak tarthatatlanságát, újból azon gondolkodnak, hogy nem volna-e érdemes a rétekek előbbi jelentőségét visszaadni, illetve rétfertőteteket mestersegesen létesíteni, annál inkább mert a gazdaságban akármennyi oly területet találnak, melymint szántóföld nagyon kétséges termést ad, ellenben mint rét biztosan jövedelmez. Azok, kik ily gondolkodnak, bizonyára helyesen gondolkoznak s ez okból nem is ajánlható eléggé tervüknek megvalósítása. Van azonban egy dolog, melyet rétek barátainak figyelmébe kell ajánlanunk s ez az, hogy ha már létesítenek ily új rétet vagy birtokában vannak már régiebb rétfertőteteknek, ne mulasszák el azoknak trágyázását, mert csak ekkor teljesül ama régi mondásnak az igazsága, hogy: „arét a szántóföld anyja.”

Jól tudjuk, hogy a réti növényzet ép oly élőlény, mint akármelyik más növény s hogy ebből kifolyólag a rét épen úgy megkivánja a talaj tápanyag gazdagságát, mint bármely más föld.

Ha tekintetbe vesszük ezen kívül azon körülményt, hogy legtöbb helyen a réti növényzet tenészi-deje alatt nem részesül oly művelésben, mint a szántóföldi növényzet, úgy még indokoltabbá lesz a rétek trágyázása.

Mint legtermészetesebb trágyát: e folyami iszapot ajánljuk a melyek kihasználása nem tételezi fel okvetlenül a költséges műépítményeket; ez okból azon gazdaság, mely ily folyami iszappal elárasztatja rétfertőtetét, nagyon helyesen cselekszik ha azt fel is használja.

A folyami iszapon kívül igen jó rétfágyát ad az u. n. komposzt vagy keveréktrágya, mely minden rendes gazdaságban kell, hogy nagy mennyiségben állon rendelkezésre; — de még jobb szolgáltatott, tessz ennél a műtrágyák azon neme, mely foszforsavban és káliumban bővelkedik. Különösen a kálitrágyáknak tulajdoníthatunk nagy jelentőséget, mert ezek egy a mennyiség, mint minőségre kedvező hatást eredményeznek.

A trágyakonzerváló szerek alkalmazása.

Az istállótrágyának a figyelemre legméltóbb három konzerváló szerrel (föld, kainit és szuperfoszfát-gipsz) való kezelése tekintetében azt lehet mondani, hogy mindegyik konzerváló szernek megvan a maga előnye a többi fölött, s miután az alkalmazott konzerváló anyag szerint változnak az istállótrágya tulajdonságai is, a konzerváló anyag megválasztásánál figyelembe kell venni bizonyos körülményeket, melyek között első sorban áll a megtrágyázandó föld minősége.

Ha ugyanis az istállótrágyát könnyű, tevékeny homoktalajra akarjuk kihordani, melyen a trágya gyorsan bomlik s a talaj fizikai tulajdonságainak javítását illetőleg, a trágyázás főcélja a talaj humuszmenységét lehetőleg fokozni, a kainit alkalmazása lesz legmegfelelőbb a trágya konzerválására annál is inkább, mert az ily talajok káliumban rendszerint szűkölködnek s így e konzerváló szer a hiányzó tápanyag pótlására is szolgál.

Nehéz tevékeny talajokon gyorsan ható trágyára van szükség, de egyúttal a trágyában sok humuszképező anyagot is kell a talaj kötöttség és hidegségének ellensúlyozására nyújtunk. Ez esetben a trágya konzerválásra legcélszerűbb lesz szuperfoszfát-gipszettel használni, mert ezáltal az ily talajokon rendszerint előforduló foszforsav és más szegénységen is segítünk.

Az oly istállótrágyát, melyet kötött, de humuszdus, tevékeny talaj trágyázására akarunk felhasználni, ahol tehát a humuszzaporítás figyelmen kívül esik s a cél csupán gyorsan ható trágyát szolgáltatni, földet volna célszerű konzerváló anyagul használni, mivel azonban a trágyának földdel

való rétegzésére és a trágyahalomnak legalább 25 cm. magas földréteggel való befödésére nagymennyiségű földre van szükség s az eljárás sok költséget okoz, igen sok esetben nem lesz gazdaságos a trágyának földdel való konzerválása.

A szuperfoszfát-gipszet akár naponként hordjuk ki a trágyát az istállóból a trágyatelepre, akár pedig csak bizonyos időközökben, legcélszerűbb az istállóban az alomra szórni. A mennyiséget illetőleg:

Előszóly
1 drb 500 kg. szávasmarhára 1 kg.-ot,
1 „ 500 kg. lóra 750 grammot,
1 „ 100 kg. sertésre 200 grammot,
10 „ 50 kg. juhra 1 kg.-ot

számítunk naponként.

A kálisóból a napi szükséglet ugyanaz, mint a szuperfoszfátból, ezt azonban nem tanácsos az istállóban elhinteni, mert az állatok körmei megpusztítja, de ha különös okokból mégis az istállóban hintjük el, mindig az alomzás előtt kell elszórni, hogy az állatok körmei a kainittal vagy karnilittal közvetlen érintkezésbe ne jöhessenek és megakadályoztassák az, hogy az állatok ezen kálisókat felnyalják.

Ez alkalommal megemlíthetők még, hogy a kainittal vagy karnilittal konzervált trágyát burgonya és egyéb kapás növények alá alkalmazni nem célszerű, mert a termésnek úgy mennyi—, mint minőségére kedvezőtlenül hat.

A Maercher által javított Thomasfoszfát és gipsz, valamint a Vogel által ajánlott preczipitát alkalmazása a trágyakonzerválásra nem vált be, s mivel a szuperfoszfát-gipszben főleg a szabad foszforsav az, mely az istállótrágyára konzerválólag hat, maga a szuperfoszfát is megfelelő konzerváló szer lehet, ha benne a foszforsav kevesebbe kerül, mint a szuperfoszfát-gipszben.

A szuperfoszfát-gipszben kainittal való együttes használata trágyakonzerválásra szintén igen jól bevált s az így kezelt trágya különösen a szelíd, középkötött vályogtalajokra igen jó hatást gyakorolt.

Hirdetések.

Sz. 6836/899. tkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Szacsavay Gyula ügyvéd által képviselt Cseh Viktor és neje végrehajtónak Zakariás Árpád végrehajtást szenvedett elleni 145 frt 92 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén lévő, Sósmező községben fekvő, a sósmezői 34. sz. tkvben A + 42., 43. hrsz. ingatlanok Zakariás Árpád nevén álló 1/2 részben 937 frt 50 kr, a 451., 452. hrsz. ingatlanra 130 frt, a 63. hrsz. ingatlanra 65 kr. A 278. sz. tkvben A + 909. hrsz. ingatlanra 180 frt ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi április hó 27-ik napján d. e. 9 órakor Sósmező község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-kát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi december hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Kézdi-Vásárhelyt, 1899. évi november hó 19-én.

Száva,
(38. 1—1.) kir. tvszéki bíró.

1899. V. 655/2

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíróóság 1899. évi V. 655/1. számú végzése következtében Dr. Vas Péter sepsi-szentgyörgyi ügyvéd által képviselt, sepsi-szentgyörgyi lakos Tana Sámuel javára, márkosfalvi lakos ifj. Koós András ellen 900 kor. s jár, erejéig 1900. évi Március hó 6-án fogantatott kielégítési vétrehajtás útján lefoglalt és 1620 koronára becsült következő ingóságok, u. m. szarvas marhák, juhok, szekér és szénagyűjtő gép nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a közdi-vásárhelyi kir. járásbíróóság 1899-ik évi V. 655/1 számú végzése folytán 900 kor. tőkekövetelés ennek 1899. évi június hó 20. napjától járó 6% ka-

matai, $\frac{1}{8}\%$ váltó díj és eddig összesen 97 kor. 90 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Márkosfalván a község házában leendő eszközlésére 1900-évi Április 18-ik napjának délelőti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amenyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kézdivásárhelyt, 1900. évi április hó 4-ik napján.

Farkas Miklós,
kir. bírósági kiküldött.

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

és halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **óvszer** párisi minőségben frt 1.—. Bouts

tuezonként **eredeti** amer. tueztája frt 3.—. 4.— és frt 5.—. 6.— és frt 8.—.

Női óvszerek: Hasse tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 3.—. Menisga tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 3.—.

darabonként. Ezen női óvszerek százaszszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tuezonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

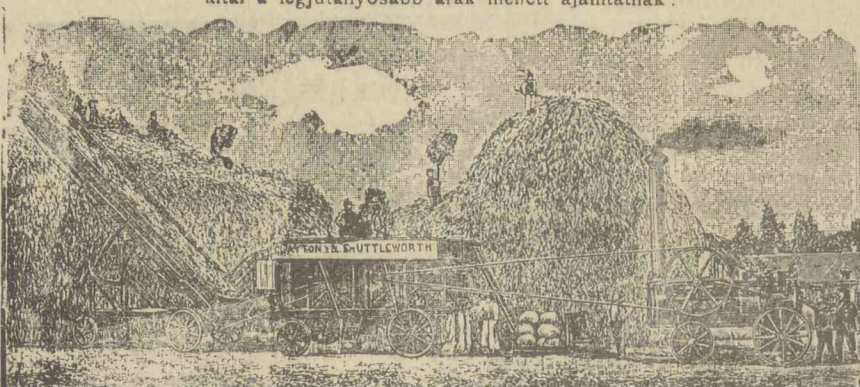
Diana óv havi kötő nőknek, legjobb a világon, darabja frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen es bérmentve. Megrendeléseket pontosan és diszkréten eszközöl utánvét mellett vagy a rész előleges beküldése után.

J. REIF,
Becs Brandstätte 3.
1881-ben alapított hírneves higiéniai specialista cég.

ki e hirdetésre hivatkozik!

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek
továbbá járgány-csésplőgépek, lóhera-csésplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék hivatkozatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és csésplőgép-gyára.

Uj gépjavitó műhely!

Van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy Kézdivásárhelyt Kossuth-utca 117. sz. alatt mindennemű gépek javításához szükség s szerszám gépekkel ellátott

gépjavitó műhelyt és fémöntődét

rendeztem be, ahol mindennemű gazdasági gépek, ugymint: locomobilok, gőzeséplőgépek, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék, csapágyakat, (lagereteket) öntvényeket vörös és réteg féméből.

Továbbá b. figyelmébe ajánlom szab. locomobil szikrafogóimat léghuzam szabályozó toló hengerrel, készítek saját rendszerű herefojtó kosarakat gőzeséplőgépekhez.

T. cz. becses pártfogását kérve maradok
(33. 2 0.)

kiváló tisztelettel:
Szőcs Ferencz,
gépész.

Olcsó árak!

MEGHIVÁS.**As.-szt-györgyi kerületi betegsegélyző pénztár**

folyó évi március hó 31-ére hirdett

rendes közgyűlését

nem lehetvén megtartani, azt az alapszabályok 27. §-a értelmében

1900. évi április hó 7-én

d. u. 2 órákor, Sepsi-Szent-Györgyön a pénztár helyiségében tartja meg, melyre a t. munkaadók és pénztár tagjai azzal a megjegyzéssel hivatnak meg, hogy e közgyűlés, tekintet nélkül a megjelentek számára, határozatképes lesz.

Sepsi-Szentgyörgy, 1900. március 31-én.

(37. 1—1.)

A z igazgatóság.

HIRDETÉSEK

e lap kiadóhivatalában

olcsó áron felvétetnek.

Ny. Ifj. Jancsó M.-nél K.-Vásárhelyt.